

k

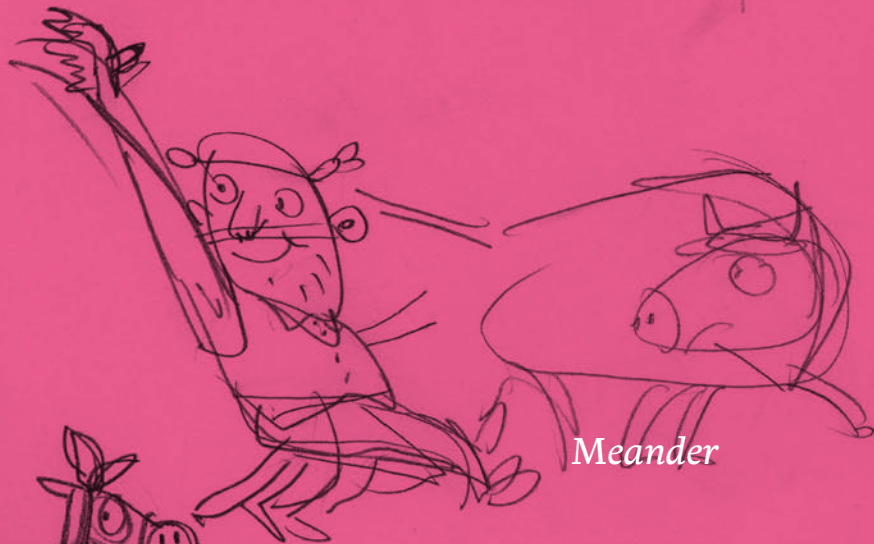
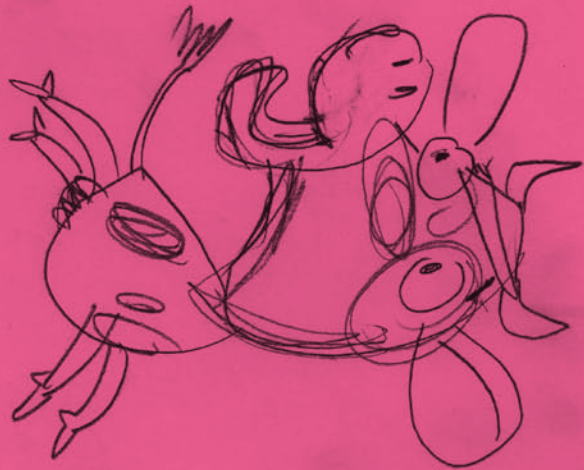
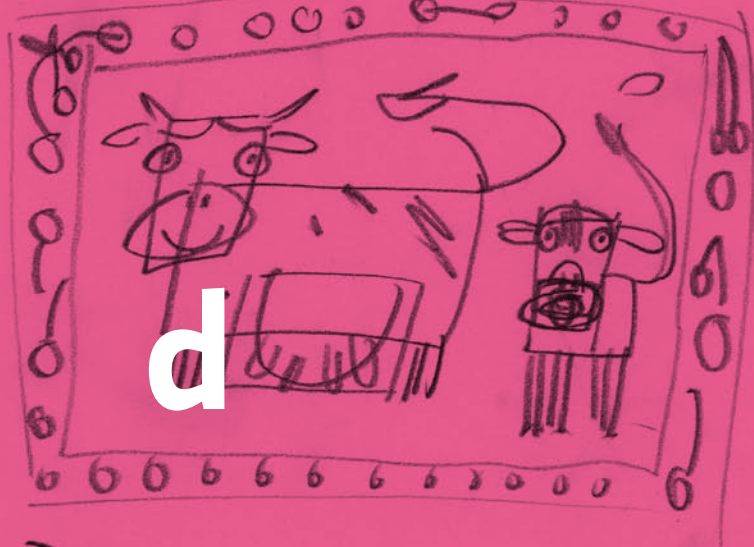

lala a

vseho
nem, izvystka

snaka,
nakelker

d

Meander

8978 025t
1320 8968
8929 92t

kráva

a

dědeček

napsal

Ivan Binar

ilustrovala

Eva Sýkorová-Pekárková

Praha 2015

Meander

Kniha vychází jako 84. svazek

umělecké edice Modrý slon

Veškerá práva vyhrazena

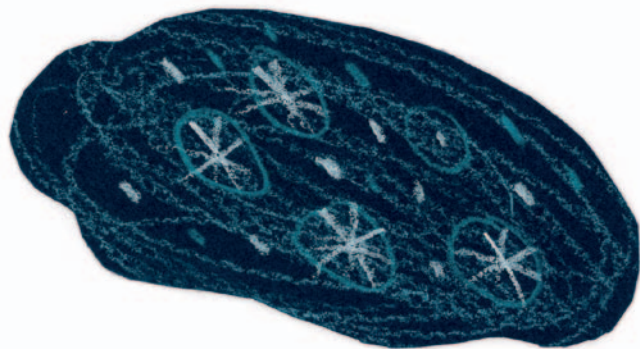
© Meander — Ivana Pecháčková, 2015

© Ivan Binar, 2015

Illustrations © Eva Sýkorová-Pekárková, 2015

ISBN 978-80-87596-61-6

www.meander.cz

Skrávou by mohly být potíže. Je to zvíře ne-skladné, těžké a těžkopádné, v pohádkách se vyskytuje zřídka. V bytě ji mít nemůžeme, mohla by se propadnout o patro níž, pak ještě o patro a ještě, až do přízemí a z přízemí do sklepa, k jízdním kolům a marmeládě. Ve sklepě je nezdravo, vlhko a chladno, mohla by se nastudit. A co pak s ní? Kromě toho každá, i ta nejvychovanější kráva po sobě zanechává koláče, které zrovna nevoní. Nedělá to schválně, je to její přirozenost, s tím se musí počítat. Naštěstí je tu rozlehlá zahrada a v ní kůlna s dřívím. Když se dříví vyndá a poskládá vedle kůlny, snad by to mohlo stačit.

Straka je kráva strakatá jako straka, proto se tak jmenuje. Ale říká se jí taky Stračeno. — No tak, Stračeno! Ustup, Stračeno! Krávy jsou nejraději venku, déšť jim příliš nevádí ani chlad. To už musí být pořádná zima, aby se rozhodly, že se uchýlí pod střechu. — Zrovna teď jsou krávy na pastvině, tam je jim hej. Slunce svítí a skřivani nad nimi skřípou písničku vhodnou k pasení. Zítra bude velký den: jalůvky — to jsou kravky, které ještě neměly telátko — a mladí býčci pojedou spolu na výlet. Kamionem! Straka už se nemůže dočkat, vždyť je taky jalůvka, ještě jednou se vyspí... a už to bude!

Jenže Straku na výlet kamionem nevzali.

„Ne ne,“ řekli, „pro tebe, Stračeno, žádný výlet. Takovou krásnou jalůvku si tu necháme. Až se ti

narodí telátko, budeš dávat mléko. Hotovo, basta, žádné odmlouvání!"

Straka zůstala doma se staršími kravami a s zcela malými, hloupými telaty. Vlastně tu zůstala sama, všechny její kamarádky a kamarádi odjeli na výlet... Dodneška se nevrátili. Staré krávy se s ní nebavily a telata na ni koukala jak na nová vrata. Žádná zábava. — A tak se Straka rozhodla, že se vydá sama na výlet. Půjde pěšky, je to zdravější. Nikomu nic neřekla, s nikým se nerozloučila a vykročila. Šla pastvinou, kam ji nohy nesly. Nohy ji přinesly až ke dvěma drátům nataženým mezi kůly. Konec cesty? Nikoli, pro zdatnou krávu žádná překážka... Jenže drát nebyl obyčejný, byl to elektrický ohradník a hlídal krávy, aby se nerozutekly po krajině. Kdo se ho dotkl, toho drát řádně nakopl. Straka byla srdnatá a rozhodnutá pro výlet, drátu se nezalekla, ať si kope, jak chce! Rozběhla se, odrazila, ohradník přeskočila. Nic nebylo snadnější.

Kukuřičným lánem se prodrala až k lesu — stromy se tu kývaly ve větru a hrozily jí větvemi, ostružiní ji chytalo pichlavými šlahouny za nohy, lesní tráva nestála za nic, byla to ostrá ostřice, řezavá, škrábala na jazyku a v krku. Straka se raději vydala podél lesa a pak cestou mezi poli do vesnice, za lidmi. Vlezla k nim otevřenými vrátky a hned udělala koláč na čerstvě ostříhaném trávníku.

„Jedeš, krávo!“ vyháněli ji. „Děláš nám na trávník! Zrovna jsme ho posekali.“

„Jedu, co bych nejela, když mě tu nechcete. Ale nadávat byste mi nemuseli...“

„Jak ti tedy máme říkat?“

„To je pravda, jsem kráva, na tom se nedá nic měnit,“ připustila Straka. „Vždyť to není žádná ostuda,“ dodala, a než odešla, zanechala na trávníku ještě jeden koláč. Ale schválně to nebylo.

„Nač je taková kráva dobrá,“ říkali si lidé, „vždyť mléko se vyrábí v kombinátu a prodává v supermarketu, v tuze šikovných papírových krabicích.“

Dědeček Josef tráví většinu času v zahradě sám, babička Josefka tam s ním nezajde a nezajde. Vysedává u kamen v kuchyni na bedně s dřívím a čte si knížku o životě na vsi. Až nastane vhodná chvíle, odloží knížku a uvaří oběd: bramboračku s houbami a čočku

s vejcem, k tomu kyselou okurku. Mnohdy bývá babička tak začtená, že propase vhodnou chvílí a knížku neodloží. Pak mají k obědu chleba s máslem a mléko z krabice.

V zahradě je plno práce. Dědeček okopává jahody, pleje plevel, vyhání krtky ze záhonů a špačky z třešní, učí břečťan šplhat po zdi, pase včely, počítá tečky na sluněčku sedmítečném, jestli jich má správně, poslouchá, co si povídají haluze ve větru. A do toho kráva! Otevřenou bránou vešla, jako by se vracela domů, strakatá jalůvka, zvedla ocas a nasy-pala koláč na rozrytý záhon. Sama se toho polekala. Taková pěkná zahrada, zase ji odtud vyženou... Ale nevyhnali.

„Jako na zavalanou,“ zaradoval se dědeček Josef. „A je pohnojeno. Je-li pohnojeno, ředkvičky dobře rostou a krásně křupají. Zrovna tebe jsem tu

8
/
9

potřeboval, krávo jako straka strakatá... Že ty se jmenuješ Straka?“

„No,“ řekla Straka zdvořile, „Straka. Někdy taky Stračena.“

„Jen pojď dále, Stračeno.“

„Naši jeli na výlet kamiómem a mě nechali doma. Tak jsem se taky vydala na výlet. Sama, pěšky.“

„Dobřes udělala. Buď ráda, že tě na ten výlet nevzali,“ řekl dědeček, jako by věděl, kam krávy jely. Prý na výlet! „Jestli chceš, můžeš tu zůstat.“

Straka na zahradě zůstala. Pomáhala dědečkovi s přerostlou trávou a hnojila záhony. Když hodně přšelo nebo padaly kroupy, mohla se schovat v kůlně na dříví bez dříví. Jídla měla plnou zahradu. I kedlubnu si směla vyloupnout ze záhonu — po obědě, jako moučník. Když bylo pěkně, počítali spolu tečky na sluněčku sedmítečném, krmili sýkorky nebo naslouchali šumění větru ve větvích. Dědeček si se Strakou v zahradě popovídal líp než s babičkou, začtenou v kuchyni do knížky o životě na vsi.

Jednou v pondělí v poledne, když dědeček s babičkou zas v kuchyni obědvali chleba s máslem a mléko z krabice, Strace v zahradě došlo, že už není na žádném výletě, že už je tu u dědečka Josefa a babičky Josefky doma. — Když se dědeček po obědě vrátil z kuchyně do zahrady, Straka na něj udělala oči:

„Dědečku Josefe, co kdybychom si spolu vyrazili na výlet...“

„To není špatný nápad! Josefku nepřemluvíme, aby šla s námi. Sedí v kuchyni na bedně s dřívím a čte si knížku o životě na vsi, kloudná řeč s ní není, vždyť jí nejsem k ničemu, můžeme rovnou vyrazit.“

„Jenže kam?“ nevěděla Straka.

„Bylas někdy u moře?“

„Nikde jsem nikdy nebyla,“ přiznala mladá jalůvka. „Ani u moře.“

„Ani já jsem nebyl u moře... Půjdeme na výlet k moři!“ rozhodl dědeček a odskočil si do kuchyně pro svačinu a rozloučit se s babičkou.

„Nezapomeň vatu do uší, u moře tuze fouká, aby ti do nich nenafoukalo,“ nařídila babička a obrátila list. „A vem si čistou košili, ať mi neděláš ostudu!“ dodala ještě.

Dědeček Josef si vzal čistou košili, aby nedělal babičce Josefce u moře ostudu, na hlavu si nasadil čepici — moc mu slušela — a mohli vyrazit. Straka čistou košili nepotřebovala, vyrazili tedy hned. Jenže jak trefí k moři, když tam nikdo z nich nikdy nebyl? — Nic jednoduššího: podél potoka k řece, údolím řeky k větší řece, po jejím proudu k veletoku a veletok už je k moři snadno přivede.

Šli cestou necestou, podél polí, mezi poli i přes pole, lesy a lučinami. Na louce, kde se potok vléval

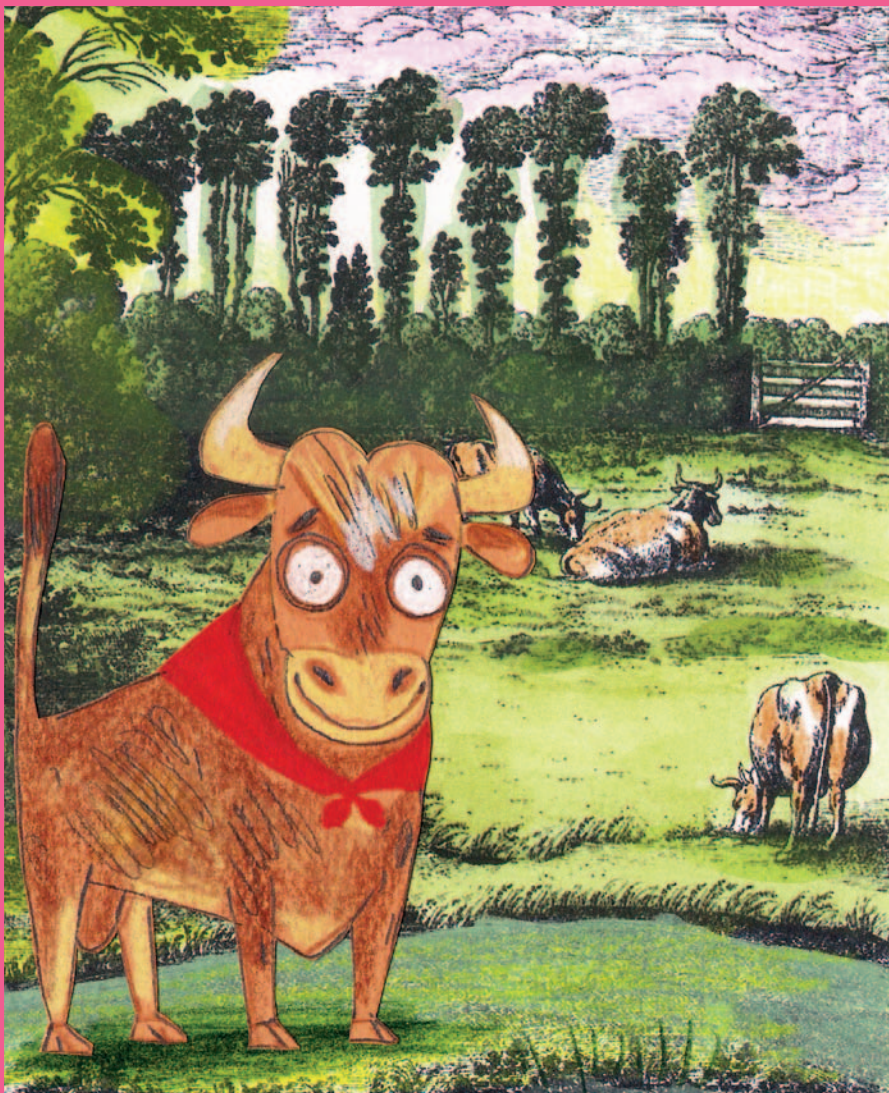
10

/

11

do řeky, potkali za elektrickým ohradníkem stádo krav: telata s matkami, jalovičky a taky tuze krásného mladého býka.

„Kam jdete, vy dva?“ volaly na ně krávy.

„Na pěší výlet k moři,“ zavolal na ně dědeček.

„Pojďte s námi!“ vyzvala je Straka.

„Nemůžeme, hlídá nás elektrický ohradník.“

„To nic není! Mě taky hlídá, hlídá, neuhlídá...“
smála se na ně Stračena.

„Jenže nám je tu hej... My k moři nechceme!
Pozdravujte od nás pocestné...“

Ještě jim zamávali a šli dál, šli a šli volnou krajinou, také městy a vesnicemi, pozdravovali od krav pocestné, šli pod mosty a přes mosty — když se jim zdálo, že po druhém břehu to půjde líp — svítilo na ně slunce a přšel déšť, noc na ně padala a ráno se usmívalo. Dědeček Josef cestou vyprávěl Strace, co všechno prováděl, když byl malý kluk, a poznávat hodiny — třeba se jí to jednou v životě bude hodit. Jenže zrovna tohle se kráva ne a ne naučit.

Šli a šli, dědeček vpředu a Stračena za ním, lou-
dala se a popásala cestou, aby neměla hlad. Občas se zdržela a dědeček na ni počkal. A tak šli a šli, až došli na území lovců mamutů. Ale žádného mamuta ani lovce tam nepotkali, protože mamuti už dávno, pradávnou vyhynuli a jejich lovci si museli najít jinou práci.